

Forskrift om fredning av Skudeneshavn kulturmiljø, Karmøy kommune, Rogaland.

Dato	FOR-20xx-xx-xx-xx
Publisert	
Ikrafttredelse	
Sist endret	
Endrer	
Gjelder for	Karmøy kommune, Rogaland
Hjemmel	LOV-1978-06-09-50-§16 , LOV-1978-06-09-50-§17 , LOV-1978-06-09-50-§18 , LOV-1978-06-09-50-§20 , LOV-1978-06-09-50-§21 , LOV-1978-06-09-50-§22
Kunngjort	
Rettet	
Korttittel	Forskrift om fredning av Skudeneshavn kulturmiljø

Kapitteloversikt:

- Del 1. Formål og omfang
- Del 2. Frednings- og dispensasjonsbestemmelser for kulturmiljøet
- Del 3. Dokumentasjon, forvaltningsplan, skjøtsel og vedlikehold
- Del 4. Særskilte bestemmelser
- Kart

Fastsatt ved kgl.res. xx.xx 20xx med hjemmel i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 20, jf. § 22. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

Kapittel 1. Formål og omfang

§ 1 Formål

Formålet med fredningen er å bevare en unik og godt bevart kystby som kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner.

Videre er formålet å bevare Skudeneshavn som et av Norges best bevarte trehusmiljø. De kulturhistoriske og arkitektoniske verdiene og de historiske, funksjonelle og visuelle sammenhengene skal særlig ivaretas.

Sildefiske, handel og stedets gode havneforhold dannet grunnlaget for at byen vokste frem på 1800-tallet. Stedets topografi og nærheten til sjøen la rammene for hvordan byen utviklet seg. Fredningen skal sikre helheten, sammenhengen, hovedstrukturen og tidsdybden i området. Fredningen skal også sikre de kulturhistoriske verdiene i byggverkens eksteriør, gateløp, havnebasseng, kaier, allmenninger, park, hager og annen grønnstruktur.

Skudeneshavn skal bevares som et godt eksempel på byutviklingshistorie, med hovedvekt på å vise endring i bydannelsen fra det selvgrodde, Gamle Skudeneshavn, til det regulerte kvadraturpregede sentrum, Havn, med rette gateløp og formålsbygg.

Fredningen skal ikke være til hinder for at Skudeneshavn opprettholdes og videreføres som en levende by med boliger, handel og annen næringsvirksomhet.

§ 2. Omfang

Fredningen omfatter hele eller deler av følgende eiendommer innenfor Gamle Skudeneshavn, Havn og Indre Havn i Karmøy kommune: Gnr./bnr. 57/26, 57/27, 57/29, 57/30, 57/31, 57/32, 57/33, 57/34, 57/35, 57/36, 57/37, 57/38, 57/39, 57/40, 57/41, 57/42, 57/43, 57/44, 57/45, 57/46, 57/47, 57/48, 57/49, 57/50, 57/51, 57/52, 57/53, 57/54, 57/55, 57/56, 57/57, 57/59, 57/60, 57/61, 57/62, 57/63, 57/64, 57/65, 57/66, 57/67, 57/68, 57/69, 57/70, 57/71, 57/72, 57/73, 57/74, 57/75, 57/76, 57/77, 57/78, 57/79, 57/80, 57/81, 57/82, 57/83, 57/84, 57/85, 57/86, 57/87, 57/88, 57/89, 57/90, 57/91, 57/92, 57/93, 57/94, 57/95, 57/96, 57/97, 57/98, 57/99, 57/100, 57/101, 57/102, 57/103, 57/104, 57/105, 57/106, 57/107, 57/108, 57/109, 57/110, 57/111, 57/112, 57/113, 57/114, 57/115, 57/116, 57/117, 57/118, 57/119, 57/121, 57/122, 57/123, 57/124, 57/126, 57/127, 57/128, 57/129, 57/130, 57/131, 57/132, 57/133, 57/154, 57/155, 57/160, 57/161, 57/234, 57/238, 57/243, 57/250, 57/251, 57/257, 57/258, 57/259, 57/266, 57/267, 57/279, 57/284, 57/285, 57/293, 57/298, 57/301, 57/313, 57/314, 57/322, 57/323, 57/325, 57/331, 57/332, 57/367, 57/369, 57/373, 57/399, 57/406, 57/416, 57/422, 57/428, 57/436, 57/437, 57/441, 57/446, 57/489, 57/514, 57/522, 57/523, 57/530, 57/534, 57/544, 57/577, 57/580, 57/581, 57/582, 57/588, 57/589, 57/596, 57/600, 57/604, 57/605, 57/611, 57/614, 57/615, 57/621, 57/623, 57/626, 57/627, 57/629, 57/633, 57/634, 57/635, 57/636, 57/637, 57/649, 57/650, 57/654, 57/666, 57/667, 57/701, 57/703, tollvakthytta og Skudeneshavn kulturhus.

Kulturmiljøet dekker et areal på omtrent 93 da (93204,75 m²). Grensene for fredningsområdet går frem av vedlagte kart, datert Klima- og miljødepartementet xx.xx.xxxx.

Fredningsforskriften med vedlegg skal oppbevares hos Klima- og miljødepartementet, Riksantikvaren, Rogaland fylkeskommune og Karmøy kommune.

Fredningen omfatter alle byggverkens eksteriør og alle faste konstruksjoner, anlegg og installasjoner innenfor kartavgrensningen. Fredningen omfatter videre alle utvendige arealer herunder kaier, gårdsrom, gategrunn med gateløp, Havnafjellet, faste dekker og belegg, parken og annen grønnsstruktur herunder hager. Opplistingen er ikke fullstendig.

§ 3 Definisjoner

I denne forskriften menes med:

1. *Private uterom*: alle uterom av privat karakter. Det vil blant annet si alle gårdsplasser, hager, kaier og brygger, uavhengig av eierskap.
2. *Offentlige uterom*: alle offentlig tilgjengelige uterom, det vil blant annet si all gategrunn, smug, parker, plasser, allmenninger, kaier og brygger, uavhengig av eierskap.
3. *Virksomhet, ferdsel og infrastruktur*: næringsvirksomhet, trafikk og tekniske anlegg for elektrisitet, vannforsyning, kommunikasjon og annet.
4. *Formålsbygg*: bygninger som har vært viktige for etableringen av den nye bydelen.

Kapittel 2. Fredningsbestemmelser

§ 4 Sonedeling av kulturmiljøet

Kulturmiljøet er delt inn i vernesoner A og B som har forskjellige verneverdier. Ved forvaltningen av kulturmiljøet skal det tas hensyn til dette.

Vernesone A: Vernesonen omfatter Gamle Skudeneshavn, parken og tollvakthytta. I sone A skal særlig strenge antikvariske hensyn legges til grunn.

Vernesone B: Vernesonen omfatter Havn og Indre Havn, det nye sentrum som ble bygget på begynnelsen av 1900-tallet. I sone B kan det i noen grad gis større rom for endringer som ikke endrer opplevelsen av området som helhet, det varierte uttrykket og som ikke skjemmer kulturmiljøet eller på annet vis strider mot formålet med fredningen. I vurderingen kan det legges særlig vekt på hensyn til næringsutvikling og andre forhold av samfunnsmessig betydning.

Sonene er markert på kart datert XX.XX.XX og vedlagt denne forskriften.

§ 5 Bestemmelser for kulturmiljøet

Fredningsbestemmelsene er utformet for å sikre kulturmiljøet i samsvar med fredningens formål. I tillegg til fredningsbestemmelsene gjelder rettigheter og plikter som fremgår av kulturminnelovens bestemmelser §§ 16, 17, 18 og 21.

Ingen må, innenfor det fredete området, uten særskilt tillatelse jf. forskriften § 7, iverksette tiltak, virksomhet eller ferdsel som er egnet til å skade eller skjemme kulturmiljøet, eller på annen måte motvirke formålet med fredningen.

Utover de tiltakene som kan tillates etter § 6, er det for eksempel ikke tillatt å:

1. Byggverk

- a) Rive, skade eller fjerne hele eller deler av byggverkens eksteriør.
- b) Føre opp nybygg, tilbygg eller påbygg, herunder arker, kobbhus, balkonger, altaner, terrasser og verandaer.
- c) Iverksette tiltak eller inngrep som kan endre byggverkens eksteriør. Med endringer menes også nytt materialvalg, som for eksempel skifte av takbelegg, panel, vinduer, dører, malingstype eller farge.

- d) Føre opp større skilt eller andre innretninger.
- e) Montere varmepumpe eller andre dominerende tekniske anlegg.

2. Private uterom

- a) Endre belegg eller foreta større terrenginngrep.
- b) Føre opp nye faste byggverk, konstruksjoner, anlegg og installasjoner.
- c) Endre, føre opp eller fjerne plattinger, terrasser og levegger.
- d) Endre, føre opp eller fjerne gjerder, porter, trapper, rekkverk, brygger eller forstøtningsmurer mv. Med endring menes også nytt materialvalg, malingstype eller farge.

3. Offentlige uterom

- a) Sprengning, planering, utførelse omfattende gravearbeid eller fylling opp masser på land eller i sjø.
- b) Foreta vesentlige inngrep eller bruksendring som kan endre offentlige uterom som parken, allmenninger, kaier, gateløp og plasser med hensyn til utforming, avgrensning eller karakter.
- c) Endre hovedstruktur, sentrale akser, siktlinjer og utsiktspunkt.
- d) Endre, føre opp eller fjerne gjerder, porter, trapper, rekkverk, brygger eller murer mv.
- e) Fjerne eller endre kulturhistoriske elementer, herunder eldre trær i parken, i allmenninger og i gateløp.
- f) Oppføre eller endre gatebelysning.
- g) Endre belegg i smug, på stier, gater eller plasser.

4. Virksomhet, ferdsel og infrastruktur

- a) Iverksette tiltak på private og offentlige tekniske anlegg.
- b) Etablere nye traseer for infrastruktur knyttet til VVA, elektrisitet eller IT/telekommunikasjon.
- c) Endre, stenge eller fjerne gatenett, kaier, brygger, smau, plasser eller fjellknauser.

§ 6 Tiltak som er tillatt innenfor området uten særskilt tillatelse

Tiltak som ikke fører med seg endringer kan utføres uten søknad til forvaltningsmyndigheten. Dersom det er tvil om tiltaket krever søknad, skal forvaltningsmyndigheten kontaktes.

Eksempler på tiltak som fredningen ikke er til hinder for:

1. Byggverk

- a) Vanlig vedlikehold i samsvar med opprinnelig eller eksisterende teknikk, utførelse og materialbruk og på en måte som ikke reduserer arkitektoniske og kulturhistoriske verdier.
- b) Oppføring av mindre skilt og andre mindre innretninger som harmonerer med byggverket og kulturmiljøet for øvrig med hensyn til utforming, materialvalg og plassering.

2. Private uterom

- a) Skjøtsel av vegetasjon i private hager.
- b) Vanlig vedlikehold av murer, gjerder, trapper og porter.

3. Offentlige uterom

- a) Vanlig vedlikehold og skjøtsel av gateløp, kaier, allmenninger, parken og andre offentlige uterom.
- b) Planting i eksisterende bed.
- c) Erstatning av døde trær og busker, med tilsvarende arter eller sorter.

4. Virksomhet, ferdsel og infrastruktur

- a) Videreføring av eksisterende næringsvirksomhet og etablering av ny næringsvirksomhet som ikke medfører fysiske inngrep i kulturmiljøet.
- b) Ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, rednings-, politi-, brannvern-, oljevern-, oppsyns- vedlikeholds- og skjøttselsvirksomhet.
- c) Vanlig vedlikehold av private og offentlige tekniske anlegg.
- d) Graving i grunnen i forbindelse med vanlig vedlikehold og reparasjon av installasjoner i forbindelse med samferdsel, VVA, elektrisitet, telekommunikasjon og liknende i samsvar med gjeldende regelverk. Det eksisterende dekket og eventuelle rester etter eldre dekke under det eksisterende må etableres på nytt etter inngrepet.

§ 7 Dispensasjon

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad i særlige tilfelle gi tillatelse til tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredete kulturmiljøet, jf. kulturminneloven § 20 tredje ledd.

Eksempler på slike tiltak kan være:

1. Byggverk

- a) Istandsetting og tilbakeføring av hele eller deler av byggverkets eksteriør til en sikker dokumentert tidligere tilstand og i samsvar med tradisjonelle metoder og materialbruk.
- b) Endring av malingstype eller farge.
- c) Ny tilkomst til og tilpasning av bosteder og offentlige bygg i samsvar med krav til universell utforming.
- d) Mindre fysiske inngrep som ikke vil endre byggverkene eller påvirke kulturmiljøet for øvrig i vesentlig grad.

2. Private uterom

- a) Oppføring av nye byggverk.
- b) Tilbakeføring av gjerder, porter, terrasser, trapper, rekkverk, brygger eller forstøtningsmurer mv. til en sikker dokumentert tidligere tilstand.

3. Offentlige uterom

- a) Tilbakeføring av allmenninger eller andre offentlige - uterom til en sikker dokumentert tidligere tilstand.
- b) Felling av trær.
- c) Oppføring av mindre konstruksjoner, anlegg og installasjoner av varig eller midlertidig karakter, herunder leskur, holdeplasser, lyktestolper, trapper, og murer mv.

4. Virksomhet, ferdsel og infrastruktur

- a) Tiltak på private og offentlige tekniske anlegg som går lenger enn vanlig vedlikehold, så fremt det ikke endrer det fysiske uttrykket i kulturmiljøet i vesentlig grad.
- b) Etablering av ny infrastruktur.
- c) Endringer av forholdet mellom kjørebane og fortau i gateløpene.
- d) Endringer og tilbakeføring av gatenett, kaier, brygger, smau eller plasser.

Kapittel 3. Dokumentasjon, forvaltningsplan, skjøtsel og vedlikehold

§ 8 Dokumentasjon

Når forvaltningsmyndigheten gir dispensasjon fra fredningsbestemmelsene kan det stilles vilkår om dokumentasjon av endringene. Dokumentasjonen skal arkiveres hos fylkeskommunen, kommunen og Riksantikvaren.

§ 9 Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan som beskriver hvordan fredningen skal følges opp i praksis. Planen skal gi utfyllende retningslinjer for forvaltningen av fredningsbestemmelsene. Forvaltningsplanen skal forelegges Riksantikvaren eller den Riksantikvaren gir fullmakt for å sikre at innholdet ivaretar formålet med fredningen. Planen skal oppdateres ved behov.

§ 10 Skjøtsel og vedlikehold

Det kan utarbeides skjøtelsplaner og vedlikeholdsplaner der dette er nødvendig. Slike planer skal forelegges Riksantikvaren eller den Riksantikvaren gir fullmakt, og oppdateres ved behov.

Kapittel 4. Særskilte bestemmelser

§ 11 Myndighet

Forvaltningsmyndigheten etter denne forskriften er lagt til Riksantikvaren eller den Riksantikvaren gir fullmakt.

§ 12 Endring av forskriften

Departementet kan vedta mindre vesentlige endringer og gi utfyllende bestemmelser om gjennomføring av forskriften.

§ 13 Brudd på bestemmelsene

Overtredelse av § 5 straffes etter kulturminneloven § 27.

§ 14 Iverksetting

Forskriften trer i kraft straks.

